

מז התלמוד

סדר נזיקין, מסכת בבא בתרא דף קכ"ג

אמר לה: מינסבת ליי? אמרה ליה: אין, מיהו אבא רמאה הוא ולא יכלת ליה. אמר לה: מאי רמאותיה? אמרה ליה אית לי אחתא דקשישא מינאי ולא מנסבא לי מקמה. אמר לה: אחיו אני ברמאות. אמרה ליה: ומי שרי להו לצדיקי לסגוי ברמאותא? אין, עם נבר תתבר ועם עקש תתפל.

מינסבת לי - תינשאי לי.

אחתא דקשישא מינאי - אחות מבוגרת ממני.

ומי שרי להו לצדיקי - האם מותר להם לצדיקים.

הסבר: יעקב שאל את רחל אם היא תינשא לו, והיא הסכימה אולם הזהירה אותו שלבן אביה ירמה אותו וייתן לו את אחותה הגדולה במקומה. על כך השיב יעקב שהוא יכול לרמות את לבן בחזרה, ומותר לצדיק לנהוג כך, משום שנאמר "עם נבר תתבר ועם עקש תתפתל".

תפילה לשלום חיילי צה"ל

מי שברך אבותינו
אברהם יצחק ויעקב,
הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל
ואנשי כחות הבטחון,
העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים,
ומן הים הגדול עד לבוא הערבה
ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובמים.
יתן !! את אויבינו הקמים עלינו
נגפים לפניהם!
הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו
מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה,
וישלה ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
ידבר שונאינו תחתיהם,
ועטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון.
ויקיים בהם הכתוב:
"כי !! אלהיכם ההלך עמכם,
להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם".
ונאמר: "אמן".

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המגויש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	כניסת שבת: 17:21
ניו יורק:	כניסת שבת: 17:41
ישראל י"ח:	יציאת שבת: 18:32
ניו יורק:	יציאת שבת: 18:41
ישראל ת"א:	כניסת שבת: 17:35
גרמניה:	כניסת שבת: 17:22
	יציאת שבת: 18:39
	יציאת שבת: 18:33

סדר נזיקין | מסכת בבא בתרא קי"ז-קכ"ג

פרשת בראשית | י"ח-כ"ד בתשרי תשפ"ה (20-26 לאוקטובר 2024)

אחינו כל בית ישראל
הנתונים בצרה ובשביה
העומדים בין בים ובין ביבשה
המקום ירחם עליהם
ויוציאם מצרה לרוחה
ומאפלה לאורה
ומשעבוד לגאולה
השתא בעגלא ובזמן קריב
ונאמר אמן

דף קי"ז: פיצד חולקה ארץ ישראל?

כשבני ישראל נכנסו לארץ חילק לארץ חילק יהושע בן נון את הארץ לחלקים חלקים וכל אחד קיבל נחלה בארץ.

למי חולקה הארץ? בדף זה מופיעה מחלוקת בענין: יש אומרים כי כל מי שזכנס לארץ זכה בחלק אחד, ויש אומרים שהארץ חולקה ליוצאי מצרים (אלה שהיו בגיל עשרים שנה בזמן יציאת מצרים). מאחר שיוצאי מצרים כבר לא היו בחיים, יורשיהם זכו בחלקים שלהם.

דף קי"ח: האמורא שמואל (ירחינאה)

ה"אמוראים" הם חכמי ישראל שחיו מהתקופה שלאחר כתיבת המשניות, הם כונו "אמוראים" מפני שהיו אומרים ולומדים את דברי התנאים ומסבירים אותם.

אחד האמוראים הראשונים היה שמואל. האמורא שמואל נולד בעיר נהרדעא, אחר כך עלה לארץ ישראל ועוד זכה לראות את רבי יהודה הנשיא מסדר המשניות. לאחר שלמד תורה בארץ ישראל, הוא חזר לנהרדעא ולמיים התמנה לראש ישיבת נהרדעא.

שמואל התפרסם גם בכך שידע את מהלכי גרמי השמים, השמש הירח והכוכבים, ולפיכך היו שכינהו "ירחינאה" מלשון ירח, כלומר בקי במהלך הירח.

דף קי"ט: פירוש הרשב"ם על גלות מצרים

בברית בין הבתרים אמר הקב"ה לאברהם אבינו (בראשית): "ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה", כשהכנה היא שהם ישתעבדו בארץ מצרים.

הרשב"ם מסביר שבאמת בני ישראל היו במצרים רק 210 שנים, ומה שנואמר לאברהם אבינו "ארבע מאות" הכנה שמלידת יצחק, זרעו של אברהם, ועברו 400 שנים עד יציאת מצרים. מיד כשבני ישראל ירדו למצרים נולדה יוכבד בת לוי. כשהיתה יוכבד בת מאה ושלושים נעשה לה נס והיא ילדה את משה רבנו, וכשמשוה רבנו היה בן שמונים שנה יצאו בני ישראל ממצרים - הרי לנו שבני ישראל שהו במצרים 210 שנים. הרשב"ם הוא רבי שמואל בר רבי מאיר. שם אמו היה יוכבד והיא היתה בתו של רש"י.

מתפלפלים

מיד לאחר החגים החליט יהושע בן-ה-16 שעלו ללמוד דיאטה משמעותית כדי להוריד במשקל. הוא החליט לעשות ספורט שעתיים כל יום, לאכול רק ירקות, לצום אחת לכמה ימים ולהקפיד מאוד על המאכלים שהוא אוכל. הדבר עורר דיון ער במשפחה.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שכל דבר ושינוי צריך לעשות בהדרגה ולא באופן קיצוני. המעבר החד של יהושע לדיאטה קיצונית עלול להיות מסוכן מדי ולטווח הארוך גם לא בריא.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שחשוב מאוד לשמור על הבריאות ועל משקל תקין, ואם יהושע יעשה דיאטה לפי הנחיות של אנשי מקצוע, גם אם היא תהיה חריפה, זה בסדר. העיקר שיהושע יהיה בריא ושמח וירגיש טוב עם עצמו.

אם גם אתם נתקלתם בדיאלוג 'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

★ | מן ההסטוריה

השגריר הרצוג באו"ם על ציונות וגזענות

ב-10 בנובמבר 1975 קיבלה העצרת הכללית של האו"ם את החלטה 3379, שקבעה כי "הציונות היא צורה של גזענות ואפליה גזעית". את ההצעה הובילו ברית המועצות ומדינות הליגה הערבית, והיא השוותה בין הציונות לבין משטר האפרטהייד בדרום אפריקה, שהפלה בין שחורים ולבנים. החלטה זו היתה חלק מסדרת פעולות דיפלומטיות נגד ישראל שיזמו אותן מדינות. חיים הרצוג, נציג ישראל באו"ם, קרע את הדף עם נוסח ההחלטה על דוכן הנואמים, והכריז "עבורנו, העם היהודי, אין זו אלא פיסת נייר, ואנו נתייחס אליה ככזו". בשנת 1991 הודיע האו"ם כי הוא חוזר בו מהחלטה זו.

השגריר מר חיים הרצוג במקום משלחת ישראל במועצת הביטחון, ניו יורק (אוסף התצלומים הלאומי)

הצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה

כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לימוד תלמוד בחופש הגדול, בית המדרש הקהילתי- נבעת שמואל

מי אני?

1. הנשיא השישי של מדינת ישראל.
2. היה בנו של הרב הראשי לישראל.
3. למד בישיבות "מרכז הרב" ו"חברון".
4. למד משפטים באנגליה והוסמך כעורך דין.
5. כיהן כאלוף בצה"ל, כחבר כנסת, וכשגריר ישראל באו"ם, וקרע את ההחלטה הקובעת שהציונות היא גזענות.

4,111 אצלכם בלב ויחולל אומץ

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0	
495	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביתמ"ק ה-1 גלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה
התלמוד הירושלמי	התלמוד הבבלי	התלמוד הירושלמי	התלמוד הבבלי	התלמוד הירושלמי	התלמוד הבבלי	התלמוד הירושלמי	התלמוד הבבלי	התלמוד הירושלמי	התלמוד הבבלי	התלמוד הירושלמי	התלמוד הבבלי	התלמוד הירושלמי	התלמוד הבבלי	

דבר תורה

קין והבל היו שני אחים יחידים בעולם, ולמעשה כל אחד מהם היה בעלים על חצי מהעולם. למרות זאת, גברה הקנאה והעין הרעה איש באחיו עד שהגיע הדבר לרציחתו של הבל על ידי קין.

האדמו"ר מגור רבי יצחק מאיר זצ"ל (חידושי הרי"ם) לומד ממקרה זה כי הטוב והשמחה מגיעים אלינו לא לפי מה שיש לנו תחת היד, אלא לפי הדרך שבה אנו מודים ומסתכלים על מה שיש. יכול ויהיה לאדם חצי מן העולם בידו, אך מבטו על האחר עשוי להובילו לעצב, קנאה, ולפגוע בכל התנהלותו.

יוצא אם כן, כי דברי חז"ל: "איזהו עשיר השמח בחלקו", הינם אחד הלימודים הראשונים והיסודיים אותם בוחרת התורה ללמד את כלוננו, עם ראשית הפועתה.

סדר זיקין | מסכת בבא בתרא, דף ק"כ - קכ"ג

דף ק"כ: שְׁחוּטֵי חוץ

אחרי שהוקם המשכן נצטוו משה רבנו לומר לעם ישראל כי מעתה אסור להקריב קורבן מחוץ למשכן.

קיימים שני איסורים:

א. אסור לשחוט מחוץ למשכן בהמה שהוקדשה לקורבן.

ב. אסור להקטיר מחוץ למשכן איברים של בהמה שהוקדשה לקורבן.

על טעם האיסור נאמר בספר החינוך (מצוה קפ"ו): "לפי שהשם ברוך הוא קבוע מקום לישראל להביא שם קורבנותם ולהכין שם לבבם אליו, ומתוך קביעות המקום והנדלתו ויראתו אל לב בני אדם נפשם מתפעלת שם לטוב, והלכות מתרפכים ונכנעים לקבל שם מלכות שמים שלמה, על כן מנענו השם מעשות מעשה הקורבנות רק במקום ההוא כדי שתהא כפורה שלמה לנו".

דף קכ"א: הטוב והמיטיב

עשרות שנים לאחר תקופת החורבן מרדו היהודים ברומאים. מרד זה מפורסם כ"מרד בר כוכבא", על שם שמעון בר כוכבא שהנהיג את המרד.

שמעון בר כוכבא חשב שאם תנקם עיר מבצר נוספת לירושלים הדבר יחזק את מגיני הארץ ולפיכך החליט להפוך את העיר ביתר, לשכנה סמוך לירושלים באזור בית לחם, לעיר מבצר. לאחר כישלון המרד נהרגו רבבות תושבי ביתר, והרומאים ברשעותם סירבו לאפשר לקבור את ההרוגים והם היו מוטלים בשדות שנים רבות. חז"ל מספרים כי נעשה נס להרוגים ובכל התקופה גופותיהם אפילו לא הסריחו.

לאחר שהתאפשרה קבורת הרוגי ביתר תיקנו חז"ל את הברכה הרביעית בברכת המזון: "הטוב והמיטיב", "הטוב" על כך שלא הסריחו הגופות, "והמיטיב" על כך שניתנו ההרוגים לקבורה.

דף קכ"ב: חלוקת הארץ

בתורה נאמר (במדבר כ"ו): "אך בגורל יחלק את הארץ לשמות מטות אבתם ונחלו. על פי הגורל תחלק נחלתו בין רב למעט".

כך התנהלה חלוקת הארץ לשבטים: נטלו קלפי ובה הניחו פתקים ורשמו עליהם את חלקי ארץ ישראל, נטלו קלפי נוספת ובה הניחו פתקים עם שמות השבטים, ובכל פעם הוציאו שני פתקים - אחד מכל קלפי, והשבט ששמו עלה בגורל זכה בחלק שהיה רשום בפתק השני.

דף קכ"ג: מתנות כהונה

אחת ממתנות כהונה היא "זרוע, לחיים וקניבה". התורה מצוה לכל שוחט בהמה לתת לכהנים את הזרוע - חלק מהרגל הימנית של הבהמה, את הלחיים של הבהמה ואת הקניבה.

יש מתנות כהונה שיש בהן קדושה, למשל תרומה היא קדושה ורק לכהנים מותר לאכול אותה, אבל בזרוע, לחיים וקניבה אין קדושה, אלא הם ממון כוהן, ואם הכוהן רוצה, הוא יכול למכור אותם לישראל שיאכל אותם.

מצוה זו נוהגת בבהמות טהורות בלבד.

חידנה!

חברו בין המילים לבין משמעותן:

1. אמוראים	א. צוללנים
2. אמודאים	ב. חכמי התלמוד
3. סמוראים	ג. חכמי בבל לאחר חתימת התלמוד
4. סבוראים	ד. לוחמים יפנים

(1-4, 7-3, 2-1, 1-2) (תשובות)

שאלות השבוע

- מדוע כונה שמואל בכינוי "ירחינאה"?
- איזה פרשן ידוע היה נכדו של רש"י?
- מתי תיקנו את ברכת "הטוב והמיטיב"?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

תלמוד ישראלי

בחסות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל: 9250225-03 פקס: 9265608-03

מייד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
י"ר חבר הנאמנים: ר"ח חיים פריילימן